

Raport o stanie gminy Wałbrzych za rok 2020

OCHRONA ŚRODOWISKA

SPIS TREŚCI

1	ZANIECZYSZCZENIE ODPADAMI.....	2
2	GOSPODARKA ŚCIEKOWA.....	2
3	INSTALACJA BUDZĄCA NIEPOKÓJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WAŁBRZYCHA MO – BRUK S.A.....	3
4	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	4
5	PROGRAM ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT	6
6	WAŁBRZYSKIE SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT	7

1 ZANIECZYSZCZENIE ODPADAMI

W myśl przepisów ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach posiadacz odpadów jest obowiązany do niezwłocznego usunięcia odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania. W przypadku nieusunięcia odpadów, wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji wydawanej z urzędu, nakazuje posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, z wyjątkiem przypadku, gdy obowiązek usunięcia odpadów jest skutkiem wydania decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami, stwierdzenia nieważności, uchylecia lub wygaśnięcia decyzji związanej z gospodarką odpadami.

W 2020 r. przy współudziale Eko Patrolu Straży Miejskiej dokonywano oględzin terenów potencjalnie zanieczyszczonych odpadami, wyznaczonych na podstawie zgłoszeń mieszkańców lub ogólnodostępnych map satelitarnych. Efektem wspólnych prac było ujawnienie 29 miejsc będących własnością osób fizycznych oraz podmiotów gospodarczych, na których składowano lub magazynowano nielegalnie odpady. Z tego 15 miejsc zostało uprzątniętych z zalegających odpadów bez konieczności wszczynania postępowania. Wobec pozostałych władających powierzchnią ziemi zostały podjęte z urzędu postępowania w przedmiocie nakazania usunięcia odpadów składowanych lub magazynowanych na w miejscu ten cel nieprzeznaczonym, które do końca 2020 r. nie zostały zakończone z uwagi na skomplikowany charakter sprawy.

Ponadto, w przypadku ujawnienia zanieczyszczenia odpadami terenów Gminy Wałbrzych, kierowano wystąpienia do właściwych jednostek Gminy o uprzątnięcie zdeponowanych odpadów.

W 2020 r. zakończono decyzją nakazującą usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do składowania lub magazynowania, dwa postępowania z 2019 r. Decyzje te są decyzjami ostatecznymi.

Wobec braku realizacji decyzji Prezydenta z 2015 r. nakazującej właścicielom nieruchomości położonej w Wałbrzychu usunięcie 58 000 Mg odpadów, w 2020 r. podjęto postępowanie egzekucyjne obowiązków o charakterze niepieniężnym wobec zobowiązanych.

2 GOSPODARKA ŚCIEKOWA

Uchwałą Rady Miejskiej Wałbrzycha Nr LXI/626/2014 z dnia 15 maja 2014 roku zostały przyjęte zasady i tryb udzielania dotacji celowej ze środków budżetu Gminy Wałbrzych na dofinansowanie kosztów inwestycyjnych związanych z porządkowaniem gospodarki ściekowej na terenie miasta Wałbrzycha.

Celem uchwały było stworzenie efektywnego systemu odprowadzania ścieków na terenie Gminy Wałbrzych, poprawę stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawę jakości życia mieszkańców Wałbrzycha.

Dotacje obejmują realizację zadań inwestycyjnych polegających na budowie lub przebudowie przyłączy kanalizacyjnych do sieci kanalizacji sanitarnej i budowie przydomowych oczyszczalni ścieków.

Niestety w 2020 roku zainteresowanie uzyskaniem dotacji było nikłe.

Łącznie mieszkańcy złożyli tylko 4 wnioski o udzielenie dotacji, z czego 2 zostały wycofane przez wnioskodawców, a 2 pozostałe nie zostały uzupełnione.

Wobec powyższego w 2020 r. nie wydatkowano środków na ten cel.

3 INSTALACJA BUDZĄCA NIEPOKÓJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW WAŁBRZYCHA MO – BRUK S.A.

W 2020 r. na podstawie praw nabytych w decyzji Nr PZ 114/2007 (ze zm.) Wojewody Dolnośląskiego, obejmujących eksploatację instalacji:

- Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o zdolności przyjmowania odpadów ponad 10 Mg na dobę z wydzieloną kwaterą do składowania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest,
- Zakład Recyklingu Odpadów; odzysk odpadów niebezpiecznych o zdolności przetwarzania ponad 10 Mg na dobę,

Spółka Mo-BRUK S.A. prowadzi w Wałbrzychu działalność związaną z przetwarzaniem, zbieraniem i wytwarzaniem odpadów.

Nadzór nad ww. działalnością prowadzony jest przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego jako organu właściwego w zakresie pozwolenia zintegrowanego oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska jako organu inspekcji ochrony środowiska.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego decyzją z dnia 23 września 2016 roku cofnął Spółce bez odszkodowania decyzję Wojewody Dolnośląskiego oraz zmieniającą tę decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Po złożeniu odwołania do ww. decyzji, Minister Środowiska decyzją z dnia 19 kwietnia 2017 roku utrzymał w mocy decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Decyzja ta została zaskarżona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Do Sądu Skarżący złożył również wniosek o wstrzymanie wykonanie zaskarżonej decyzji. WSA w Warszawie postanowieniem z dnia 17 lipca 2017 roku postanowił wstrzymać wykonanie zaskarżonej decyzji, a wyrokiem z dnia 17 listopada 2017 roku uchylił zaskarżoną decyzję Ministra Środowiska. Wyrok WSA w Warszawie został zaskarżony do Naczelnego Sądu Administracyjnego przez Spółkę Mo-BRUK S.A. oraz Ministra Środowiska. Wyrokiem z dnia 2 lipca 2019 r. sygn. akt. II OSK 3116/18, Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargi kasacyjne złożone od wyroku WSA w Warszawie. Wobec powyższego Prezydent miasta Wałbrzycha pismem z dnia 13.09.2019 r. zwrócił się do Ministra Środowiska z prośbą o szybką, merytoryczną i wszechstronną ocenę sprawy. Minister Środowiska przy piśmie z dnia 24.09.2019 r. zapewnił Prezydenta, że po przekazaniu przez Sąd akt sprawy, dokonana zostanie ich analiza w aspekcie ww. wyroków, celem wydania rozstrzygnięcia uwzględniającego zalecenia sądów.

Decyzją z dnia 19 maja 2020 r., znak: DZŚ-III.431.25.2020.MT, Minister Klimatu uchylił decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 września 2016r., znak: DOW-S-V.7222.23.2015.MC.AP, w części dotyczącej brzmienia jej rozstrzygnięcia oraz orzekł w zakresie cofnięcia decyzji Nr PZ 114/2007, wraz z jej zmianami.

W pozostałej części Minister Klimatu utrzymał w mocy decyzję Marszałka Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 września 2016r. , znak: DOW-S-V.7222.23.2015.MC.AP.

Wojewódzki Sąd Administracyjny wyrokiem z dnia 10 listopada 2020 r., sygn. akt IV SA/Wa 1461/20 oddalił skargę spółki na decyzje Ministra Klimatu z dnia 19 maja 2020 r., znak: DZŚ-III.431.25.2020.MT.

Z informacji dostępnych w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych wynika, że ww. orzeczenie nie jest prawomocne.

W 2020 r. spółka złożyła wniosek o zmianę pozwolenia zintegrowanego w trybie art. 10 w związku z art. 14 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. o zmianie ustawy o odpadach i niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1592, z późn. zm.). Marszałek Województwa Dolnośląskiego, z uwagi na zagadnienie wstępne (rozpatrzenie przez sądy administracyjne decyzji cofającej pozwolenie zintegrowane), postanowieniem z dnia 8 czerwca 2020 r., znak: DOW-S-V.7222.38.2020. KD, zawiesił z urzędu postępowanie wszczęte na wniosek spółki w sprawie zmiany decyzji Wojewody Dolnośląskiego Nr PZ 114/ 2007 z dnia 27 lipca 2007 r. , znak : SR. IV.6619/W63/5/06/07 (z późn. zm.). Spółka wniosła zażalenie na ww. postanowienie. Minister Klimatu utrzymał w mocy ww. postanowienie (Postanowienie Ministra Klimatu z dnia 23 lipca 2020 r., znak DZŚ-III.431.41.2020.MT).

Przypominamy, że składowisko odpadów posiada cztery kwatery, z czego jedna z ich przeznaczona jest do składowania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest (kwatery II). Poza pozwoleniem zintegrowanym, spółka obecnie posiada decyzje Marszałka Województwa Dolnośląskiego udzielające zgody na zamknięcie:

1. Kwatery I – decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr Z 32/2012 z dnia 16 marca 2012 r., znak DOW- S- V. 7241.17.2011. AH, L. dz. 2889/03/126-III/12 (z późn. zm.),
2. Kwatery IV- decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr Z96/ 2017 z dnia 20 stycznia 2017 r., znak: DOW-S-V.7241.1.2017. MC.AP (z późn. zm.),
3. Kwatery II- decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr Z 102 / 2017 z dnia 15 maja 2017 r., znak DOW- S- V. 7241. 11. 2017. MC. AP (z późn. zm.)
4. Kwatery III- decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego Nr Z 25/ 2019 z dnia 23 lipca 2019 r., znak: DOW- S- V. 7241. 44. 2019. KM.

Z harmonogramów prac związanych z rekultywacją poszczególnych kwater, zawartych w zgodach na zamknięcie wynika, że kwatery I, II oraz IV mają być zrehabilitowane do 31 grudnia 2021 r., zaś kwatera III (przyjmująca odpady do składowiska do 19 marca 2019 r.)- do 31 grudnia 2022 r.

Zgodnie zaś z art. 123 ust. 2 ustawy o odpadach, dzień zakończenia rekultywacji składowiska odpadów jest równocześnie dniem zamknięcia tego składowiska.

Z uwagi na to, iż zaprzestanie prowadzenia przedmiotowej działalności na terenie Wałbrzycha jest kwestią ważną społecznie, Prezydent niezmiennie zamierza monitorować działania podejmowane przez organy odpowiedzialne za nadzór nad ww. instalacjami, a wszelkie nieprawidłowości zgłaszać do organów ścigania.

4 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

W roku 2020 normy jakości powietrza, którym oddychamy w Wałbrzychu były przekraczane tylko w sezonie zimowym i było to związane z okresem grzewczym.

Głównym sposobem poprawy stanu jakości powietrza jest wymiana źródeł ciepła na bardziej ekologiczne. Przez lata obowiązywania Uchwały Nr LXI/625/2014 w sprawie określenia zasad i trybu udzielenia dotacji ze środków budżetu Gminy Wałbrzych na dofinansowanie kosztów zadań inwestycyjnych związanych

z ograniczeniem niskiej emisji na terenie miasta Wałbrzycha, zostało udzielonych blisko tysiąc dwieście dofinansowań na łączną kwotę ponad 5 mln złotych.

W dalszym ciągu na wypłatę oczekuje około 100 wniosków na kwotę około 600 tys. złotych - wypłaty dotacji prowadzone są na bieżąco.

Kolejnym działaniem podjętym przez Gminę Wałbrzych jest przystąpienie do realizacji projektu pn. „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej”, działanie dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD 2014-2020), Osi priorytetowej 3 „Gospodarka niskoemisyjna”, Działania 3.3 „Efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej i sektorze Mieszkaniowym – ZIT AW”.

Celem programu jest udzielanie przez Grantodawcę grantów na przedsięwzięcia realizowane w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych dotyczące wymiany dotychczasowych wysokoemisyjnych źródeł ciepła. W ramach konkursu złożonych zostało 549 wniosków na łączną kwotę dotacji blisko 5,4 mln złotych. Realizacja działania przewidziana jest do 2022 roku.

Gmina Wałbrzych w porozumieniu z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu planuje przystąpić do wspólnej realizacji programu priorytetowego „Czyste powietrze”. W siedzibie Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu powstanie punkt informacyjno-konsultacyjny do obsługi mieszkańców na potrzeby ww. programu, który umożliwi pomoc w ubieganiu się o dotację do wymiany ogrzewania.

Zgodnie z przepisami od dnia 1 lipca 2018 r. na terenie Gminy Wałbrzych wprowadzono nakazy mające na celu wyeliminować do 1 lipca 2028 roku z użytku wszystkie przestarzałe urządzenia grzewcze mające znaczący wpływ na jakość powietrza, którym oddychają mieszkańcy.

Tabela 1. Wyniki pomiarów dla stacji Wałbrzych - Wysockiego w roku 2020 r.

	SO ₂ Dwutlenek siarki ³⁾	NO ₂ Dwutlenek azotu	NO _x Tlenki azotu	NO Tlenki azotu	O ₃ Ozon
	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]	[µg/m ³]
wartość średnia	4,8 (poz. dop.: 20 µg/m ³)	12 (poz. dop.: 40 µg/m ³)	16 (poz. dop.: 30 µg/m ³)	3	52
minimum	3,0	8	11	1	32
maksimum	7,4	15	24	7	68

	O3 Ozon 8h	CO Tlenek węgla	CO Tlenek węgla 8h	C6H6 Benzen	PM10 Pył zawieszony PM10
	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]	[µg/m3]
wartość średnia	-	367	-	0,9 (poz. dop.: 5 µg/m3)	20 (poz. dop.: 40 µg/m3)
minimum	64	280	376	0,5	13
maksimum	131	478	1983	1,5	35

5 PROGRAM ZAPOBIEGANIA BEZDOMNOŚCI ZWIERZĄT

Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wałbrzych w 2020 roku został przyjęty uchwałą nr XXII/220/20 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 23 kwietnia 2020 roku.

Nieziennie u podstaw Programu leżą dwie ustawy – ustawa o porządku i czystości, która mówi o konieczności ochrony ludzi przed bezdomnymi zwierzętami oraz ustawa o ochronie zwierząt, która obligują Gminę do ochrony bezdomnych zwierząt.

Program był konsultowany z Powiatowym Lekarzem Weterynarii, Towarzystwem Opieki nad Zwierzętami w Polsce oraz z Polskim Związkiem Łowieckim.

W ramach realizacji programu planowane było wykonanie m.in. zabiegów sterylizacji oraz kastracji wolno żyjących kotów oraz usypianie ślepych miotów.

Koty, tak samo jak w latach ubiegłych, do zabiegów sterylizacji i kastracji mogły być zgłaszane przez właścicieli nieruchomości, opiekunów społecznych, a także osoby prywatne przy czym do wniosku należało dołączyć zaświadczenie potwierdzające bezdomność zgłaszanych kotów wydane przez Straż Miejską lub Schronisko dla Zwierząt w Wałbrzychu.

Koty skierowane do zabiegów sterylizacji/kastracji były wypuszczane w miejsce ich wcześniejszego bytowania.

Całkowity koszt sterylizacji, kastracji oraz usypiania ślepych miotów poniosła Gmina Wałbrzych.

W ramach realizacji „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wałbrzych w 2020 roku”:

- złożono do Urzędu Miejskiego 53 wnioski na wykonanie bezpłatnych zabiegów dla 380 kotów, złożone przez 48 osoby,
- 47 wnioski rozpatrzone pozytywnie – wydano skierowania na wykonanie zabiegów dla 368 kotów

- w przychodni weterynaryjnej wykonano 189 zabiegów, w tym zabieg kastracji wykonano 67 razy oraz sterylizacji 122 razy.

6 WAŁBRZYSKIE SCHRONISKO DLA ZWIERZĄT

Schronisko dla Zwierząt istniejące w Wałbrzychu od lat siedemdziesiątych XX wieku zabezpiecza bezdomne i bezpańskie zwierzęta domowe z terenu Gminy Wałbrzych oraz na podstawie zawartych umów z terenów Gminy Jedlina Zdrój, Gminy Szczawno-Zdrój, Gminy Stare Bogaczowice, Gminy Czarny Bór i Miasta Kamienna Góra.

Podopiecznymi Schroniska są wyłącznie psy i koty.

Tabela 2. Statystyka za 2020 r.

	PSY	KOTY
Liczba przyjęć zwierząt do Schroniska w 2020 r.	284	235
Liczba adopcji zwierząt w 2020 r.	173	160
Liczba oddań zwierząt do właścicieli w 2020 r.	125	18
Stan zwierząt na dzień 31.12.2020 r.	69	22

W roku 2020 liczba pomieszczeń dla zwierząt w Schronisku to:

- 56 boksów dla psów (w tym boksy kwarantanny i izolatki),
- 9 pomieszczeń dla kotów (w tym pomieszczenia kwarantanny i izolatki),
- 8 wybiegów dla psów.

Dozór nad zwierzętami w Schronisku sprawują opiekunowie zwierząt. Schronisko dysponuje własnym transportem oraz sprzętem specjalistycznym do łapania i przewozu zwierząt. W Schronisku funkcjonuje całodobowy dyżur, którego pracownicy zajmują się odławianiem bezpańskich zwierząt – po otrzymaniu zgłoszenia od Straży Miejskiej w Wałbrzychu.

Schronisko objęte jest stałym nadzorem weterynaryjnym - opiekę weterynaryjną sprawuje Przychodnia Weterynaryjna ŁAPKA (ul. Główna 1d, 58-309 Wałbrzych).

Wszystkie zwierzęta są na bieżąco badane, chipowane, odrobaczane, odpchlane, odkleszczane, kastrowane/sterylizowane, a także szczepione (przeciwko wściekliźnie oraz chorobom zakaźnym). W razie potrzeby wykonywane są dodatkowe zabiegi i operacje.

Zwierzęta są karmione gotową karmą suchą i mokrą. Na terenie jednostki funkcjonuje ponadto kuchnia, w której w razie potrzeby można przygotowywać dodatkowe, uzupełniające posiłki dla psów i kotów.

Ważnym aspektem działalności Schroniska jest prowadzenie akcji edukacyjnych, szczególnie wśród dzieci i młodzieży, a także aktywizowanie grup społecznych na rzecz pomocy Schronisku i zwierzętom (rozwój i wspieranie wolontariatu).

Do najważniejszych celów działania Schroniska zaliczają się niezmiennie:

1. Poszukiwanie nowych właścicieli dla bezdomnych zwierząt, promowanie adopcji.
2. Ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt poprzez sterylizację i kastrację zwierząt.
3. Promowanie prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt.
4. Współpraca z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Wałbrzychu w zakresie zwalczania chorób zakaźnych zwierząt, a szczególnie wścieklizny.
5. Wspieranie i organizacja ruchu społecznego na rzecz ochrony zwierząt i wspierania zwierząt porzuconych i bezdomnych.

Tabela 3. Wydatki schroniska w 2020 r.

Wydatki poniesione na funkcjonowanie jednostki	364245 zł
Wydatki poniesione na opiekę i obsługę zwierząt	495902,66 zł
Wydatki na opiekę weterynaryjną i środki zapobiegawcze	149318,62 zł
łącznie	1009466,28 zł

Tabela 4. Dochody schroniska w 2020 r.

Wpływy z przyjmowania zwierząt z gmin ościennych	67494 zł
Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	36 zł
Darowizny pieniężne od darczyńców	7950,35 zł
Wpływy z różnych dochodów i inne	31244,41 zł
Wpływy z kar sądowych	2578,96 zł
łącznie	109303,72 zł

W 2020 r. zrealizowano następujące zadania:

- utworzono nowe, dodatkowe pomieszczenie dla kociąt,
- utworzono nowe, dodatkowe pomieszczenie do przetrzymywania zdrowych kotów,
- utworzono nowe boksy dla psów, w tym boksy ogrzewane,
- utworzono nowe wybiegi dla psów.